

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 49. Den 3die December 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schults.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Forgivninger.

Hs. Majestæt har, under 18de f. M., behaget allernaadigst at resolve:

"At Tiendepenge af Arve- eller andre Midler, for saavidt de tilfalde Husbond eller Øvrighed, alene bør erlægges under saadanne Omstændigheder, hvor gjensidig Ret til at fordre og gjensidig Pligt til at erlægge denne Afgift, imellem Jurisdictionerne, kan finde Sted."

Hvilken allerhøieste Resolution, ved Placat fra det danske Cancellie, dat. 29 f. M., er bekendtgjort.

Til Lettelse for Brevvekslingen imellem Vordingborg og Næstved, har Hs. Majestæt, paa General-Postam-
tets Forestilling, ved Resolution af 11 f. M. allernaadigst bestemt, at der fra næstkommende Aars Begyn-
delse skal anlægges en direkte Post imellem Vordingborg og Næstved, een Gang ugentligen ridende, og Portoen fastsættes til 2 Lß. for hvert enkelt privat Brev. Denne Post skal og medtage Pakker, den kongelige Tjeneste betræffende, naar de ei ere større end af 6 Pds. Vægt, og tilsammenlagte for hver Gang ei udgjøre mere end 2 Lpd.

Forbemaeldte Post skal afgaae fra Vordingborg hver Tirsdag Eftermiddag Kl. 3, og vende tilbage fra Næstved til Vordingborg hver Onsdag Eftermiddag 2 Timer, efterat Posten fra Kjøbenhavn til Næstved er ankommen, og den afgaaer saaledes første Gang fra Vordingborg Tirsdagen den 3die Januar 1804, og tilbage fra Næstved den næstfølgende Dag. Indleveringstiden skal staae aaben indtil en Time før Postens Afgang fra ethvert af de forbenævnte Steder.

Hvilket ved Placat fra General-Postamtet, dateret d. 19 f. M., er bekendtgjort.

I Stedet for, at Brevpostens Befordring 2 Gange ugentligen imellem Nyborg og Svendborg hidtil er besørget af Postmesteren i Svendborg, imed at oppebære en vis ham tilstaaet Porto af alle de imellem disse

disse Steder forsendende Breve, har det, i Anledning af den indtrufne Vacance af Postmester-Embedet i Svendborg, allernaadigst behaget Hs. Majestæt, under 4 f. M., paa General-Postamtets Forestilling, at resolve: at Breve og Pakkepostfager fra den 1ste Januar 1804 skulle forsendes directe til og fra Svendborg for Postkassens Regning, som derfor tilflyder Postportoen, samt at Brevportoen til og fra Svendborg skal fastsættes i Forhold til Miletallet, efter de Grundsætninger, som indeholdes i Brevpostarten af 28 Marts 1801, og Fragten for Pakkepostfagerne ligeledes beregnes i Forhold til Miletallet, efter de nu værende Anordninger Pakkeposten vedkommende. End videre har Hs. Majestæt resolveret, at der maa anlægges en ny Brevpost imellem Svendborg og Faaborg, som skal befordres 2 Gange ugentligen frem og tilbage, paa hvilken Posttour det tillades den nu værende Postmester i Faaborg, for Embedstid, at oppebære 2 Rb. i Porto af ethvert fra Faaborg afgaaende eller didhen bestemt Brev.

For ved denne nye Post at kunne fremme Brevenes hurtigere Befordring, fastsættes herved, at Posten fra Svendborg skal afgaae til Nyborg hver Loverdag og Tirsdag Aften, og fra Nyborg vende tilbage til Svendborg hver Søndag og Onsdag Eftermiddag, samt nogle Timer efter dens Ankomst til Svendborg gaae videre frem til Faaborg. Fra Faaborg skal Posten afgaae til
 Odense

Odense Løverbag Aften og Onsdag Morgen; og fra Odense vende tilbage til Faaborg Søndag og Torsdag Eftermiddag, samt en halv Time efter dens Ankomst til Faaborg afgaae derfra til Svendborg. I Følge af denne Forandring i Posternes Gang skulle de Breve, som fra Nyborg og Stederne i Sjælland og Lolland, samt paa Falster og Møen, ere bestemte til Svendborg, Rudkjøbing, Faaborg og Erøeskjøbing, forsendes med Posten fra Nyborg til Svendborg og Faaborg, hvorimod Brevene fra Odense, Bogenfse, Middelfart og Alsens, samt alle Steder i Hertugdømmene og Jylland, bestemte til forbemaeldte Steder, skulle besfordres med Posten fra Odense til Faaborg og Svendborg.

De Breve, som ere bestemte til Rudkjøbing, udtages i Svendborg, og Brevene til Erøeskjøbing i Faaborg, for at afgaae med de private Poster, der, som hidtil, vedblive imellem Svendborg og Rudkjøbing, samt imellem Faaborg og Erøeskjøbing.

Breve med Bancoscedler til eller fra Svendborg og Rudkjøbing, og andre til Pakkeposten henhørende Sager, som afgaae fra Svendborg, eller didhen ere bestemte, skulle den Svendborger Post aflevere og modtage i Nyborg, men Reisende kunne ikke følge med denne Post; ligeledes skulle med bemaeldte Post besfordres de Breve med Bancoscedler, som fra Faaborg og Erøeskjøbing ere bestemte til Nyborg og Stederne i Sjælland og Lolland,

land, samt paa Falster og Møen, eller fra disse Steder ankomme til Aalborg og Trøestjøbing; hvorimod de Breve med Bancosebler, som fra Aalborg og Trøestjøbing afgaae til, eller dertil ankomme fra Odense, Børgense, Middelfart og Assens, samt Stederne i Hertugdømmene og Jylland, skulle besordres med den Aalborgs borger Post.

(Slutningen følger.)

Ved Reskript af 25 f. M., til Stiftamtmanden over Christiansands Stift, er det fastsat: at Ringene i østre Aalborgdelauget herefter maae indskrænkes til 3 Dage paa hvert Ringsted, i Stedet for de hidtil befalede 4 Dage.

Blandede Efterretninger.

I Aaret 1772, paa Hs. K. H. Arveprinds Frederiks Fødselsdag, den 11 October, blev, efter Hr. Professor Todes Forslag, af 6 kjøbenhavnske Doctores Medicinæ oprettet det kjøbenhavnske medicinske Selskab, hvis Hovedhensigt var indbyrdes Opmuntning og fælles Bestræbelse til Lægevidenskabens Forbedring og didhørende Kundskabers Udbredelse. Selskabet blev snart forøget med flere inden og udenlandske Medlemmer og udgav efterhaanden sine Arbeider, først i 2 Volumina, under Titel af Collectanea, derpaa 2 Volumina med
Titel

Titel af Acta. I Aaret 1782 behagede det Hs. Majestæt Kongen allernaadigst at udstede et Patent, hvori Hs. Majestæt lover Selskabet sin kongelige Beskyttelse, og giver det Tilladelse at bære Navn af det Kongelige Kjøbenhavnske medicinske Selskab, under hvilket Navn ogsaa de 4 sidste Volumina af dets Acta ere udkomne. Imidlertid har Selskabet ogsaa gennemseet Pharmacopoea Danica og til Collegium Medicum indgivet dets Anmærkninger, til Benyttelse ved den forventede nye Udgave af samme. I Aaret 1802 besluttede Selskabet herefter mindre at indskrænke sig til praktiske Sagttagelser alene, og derfor, foruden Doctores medicinæ in Universitate Havniensi promoti, at optage som ordentlige Medlemmer Mænd, som havde udmærket sig i Chirurgie, Chemie og andre med Lægekonssten nær forbundne Videnskaber; dog skulle $\frac{2}{3}$ af Selskabets Medlemmer steds være Læger. De gamle Vedtægter bleve forandrede efter denne Plan, og, foruden at en Deel af Selskabets ældste og meest fortjente ordentlige Medlemmer valgtes til Ures-Medlemmer, bleve ogsaa flere uden for Selskabet, som det troede at fylde en udmærket Agtelse, indbudne til, som Ures-Medlemmer, at deeltage i dets Forhandlinger.

For nærværende Tid bestaaer Selskabet af følgende.

Ures-Medlemmer:

Hr. Professor Tode.

Hr.

Hr. Professor Schonheider.

— Etatsraad Callisen.

— — Aaffow. (Præses.)

— — Guldbrand.

— Justitsraad J. Bang.

— Overhoffmarschall v. Hauch.

— Professor F. L. Bang.

— — Winslow.

— — Vahl.

Ordentlige Medlemmer:

Hr. Doctor Strøm. (Secretair.)

— Professor J. E. Sartorff. (Vice-Præses.)

— Doctor Franckenaу.

— — Jacobi.

— — Mynster.

— — Scheel.

— — Herholdt.

— Licentiatuѕ Kahlff.

— Doctor Skjelderup.

— Licentiatuѕ Seidelin.

— Hospitals-Chirurg Jacobsen.

— Lector Horneman.

— Professor Wiborg.

— Litteratuѕ Rathke.

— Professor Manthey.

— — Schumacher.

Hr.

Hr. Divisions-Chirurg Klingberg.

— Professor C. G. Rafn.

— Regiments-Chirurg J. Sartorph.

— Professor Becker.

Torsdagen den 24de November holdt Selskabet sit første ordentlige Møde for denne Saison, hvori Dr. Strøm oplæste en Afhandling: De eo, qui nostro coelo convenit, cultu.

Udtoget af nogle Skrivelser, af 18 og 24 Octbr. d. A., til Departementet for de udenlandske Sager, og Oeconomie og Commerce-Collegiet, fra den danske Gesandt ved det Kongelige spanske Hof, og fra de danske Consuler i Gibraltar og Cadix, betræffende den Epidemie, der er udbrudt paa nogle af de danske

Skibe i Middelhavet *).

I Anledning af den i Mallaga og flere spanske Søesteder herskende smitsomme Sygdom, der har udbredt sig til de i Havnene liggende Skibe, er det vor Pligt at meddele følgende Efterretninger.

Brigadibet Bonaparte, der laae paa Mallaga Rhed, og førtes af Capt. J. G. Hansen, blev i en stærk Storm, der blæste fra Østen, nødsaget til at kappe sine Anker-touge, og søge Søen. Da den største Deel af Mand-skabet

*) Dette er den i forrige No. lovede Extract.

skabet laae syg af en ondartet Forraadnellses-Feber, og Vinden drev Skibet henimod Strædet, besluttede Capitainen at løbe ind i Bugten af Gibraltar. Ved Ankomsten til dette Sted befalede den engelske Gouverneur, da han var bleven underrettet om, at der var smitsom Sygdom paa Skibet, at Capitainen ufortøvet skulde forlade Havnen. Den danske Consul udvirkede imidlertid, at det blev tilladt, at Skibet først maatte forsynes med det Nødvendige saavel af Medicamenter til det syge Mandskab, som anden Slags Forfriskning, og dernæst at han maatte hyre nogle Frivillige, for at bringe Skibet til en anden Havn.

I Folge heraf foreslog den danske Consul nogle af de i Gibraltar værende franske Krigsfanger at tage Tjeneste ombord paa Skibet, og da 7 af dem fandtes villige hertil, havde Gouverneuren ikke noget imod, at de bleve satte paa fri Fod, for at forstærke Mandskabet; og saaledes blev Skibet sat i Stand til at fortsætte Reisen. Under Opholdet her paa Stedet døde imidlertid Styrmanden og Skibsbrengen, og, da Skibet var kommen paa Hsiden af Cadix, havde Capitain Hansen samme sorgelige Skjebne.

Nu var der ingen, som forstod at styre Skibet, og med Nød blev det bragt til Cadix.

Uf Mangel paa Qvarantaine Foranstaltninger i denne Havn befalede Gouverneuren, at Skibet inden

4 Timer fulde forlade Bugten, eller, i modsat Fald, bores i Grund. Skibsmandskabet erklærede, at det var umueligt for dem, at efterkomme denne Befaling, da ingen af dem vare saa kyndige i Søværnenet, at de turde paatage sig at føre et Skib, og at de altsaa heller ville oppebie det alleryderste, end at udsætte sig for den sikke Død.

Efter meget kraftige Foranstaltninger fra den danske Consuls Side, tillod Gouvernenren endeligen, at de maatte nyde et noget længere Ophold; og imidlertid har Consulen faaet en hollandsk Skipper, ved Navn Egbert Doornes, og en Styrmand fra Flensborg, til at føre Skibet enten til Marseille eller til Christiansand, og efter al Sandsynlighed er Skibet, der nu er forsynet med de fornødne Certificater, affeilet til det sidste Sted, siden Vinden var Østen, da han forlod Havnen, og man tillige har lagt Mærke til, at det er seilet Vesten paa.

Bemældte Skib, som skal tilhøre Kjøbmand Skjoldberg i Friderichstad, og haver en Ladning af Frugter inde, er affeilet fra Cadix den 16 Octbr. d. A., og ved Bortgangen skal Mandskabet have været i Bedring.

I Gibraltar og Cadix er Communicationen spærret med Mallaga, og alle Skibe blive afviste, som komme fra det sidste Sted.

I Henseende til Sygdommen er man ikke fuld-
komment enig, da nogle Læger holde for, at det er den
gule Feber, andre derimod, at det er Forraadnelses-Fe-
ber, og andre igjen at det er Pesten.

Under 19 November f. A. tilfod Hs. Majestæt:
at Læreren ved Seminariet paa Blaagaard, C. L. Strøm,
maatte, tilligemed Skolelærer Torlitz, foretage en Reise
til Pestalozzis Underviisnings-Anstalt i Burgdorff, og
opholde sig sammesteds i nogen Tid, for at gjøre sig be-
kjendte med den der etablerede Underviisnings-Methode.
Efterat disse Lærere nu have fuldendt denne Reise, og
deres Beretning desangaaende har været Hs. Majestæt,
igjennem det danske Cancellie, forelagt, har det behaget
Allerhøiøstsamme, under 25 f. M., at resolve: at
sornævnte Strøm og Torlitz, under Biskop Valles,
Profesor Münters og Stiftsprovst Plums umiddelbare
Tilsyn, maae gjøre Prøve med den pestalozziske Under-
viisnings-Methode, og at disse, i sin Tid, skulle,
igjennem Commissionen for de danske Skolers bedre Ind-
retning, gjøre Hs. Majestæt Beretning om Prøvens
Udsald, samt at Commissionen skal ledsage samme med
dens udførlige Betænkning, som fra Cancelliet bliver
at forelægge Allerhøiøstsamme, til nærmere Beslutning.

Det har behaget Hs. Majestæt, under 18 f. M., allernaadigst at resolve: at den mod Boghandlerne Brummer, Schubothe, Arnzen & Hartier og Proft, befalede Action *) maa bortfalde; dog at fornævnte Boghandlere gives en Advarsel om, i Fremtiden at afholde sig fra lignende Skrifers Salg.

Under 2den d. M. er Doctor Medicinæ Strætt, i Helsingør, tillagt kongelig Befaling, at indtræde som lægekyndig Medlem i Sundheds-Commissionen sammesteds.

Under 25de f. M. er det tilladt Niels Tive, af Strømsø, sammesteds at holde Gjæstgiverie og Herbergerhuus for Reisende.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 25 Novbr. er Sognepræsten for vor Frelfers Menighed paa Christianshavn, O. Fabricius, udnævnt til Professor Theologix, med Rang med 5 Clæse No. 8; Sognepræsten for Menigheden og Hospitalet i Opsloe, samt Præst ved Christianix Sugthuus, O. R. A. Sandberg, til Sognepræst for Onsø Menighed i Aggershuus Stift; Sognepræsten til Findø Præstegjæld i Christiansands Stift,

*) See Collegial-Libenden d. A. No. 44. Side 702.

Stift, S. G. Abel, til Sognepræst for Gjerrestad Menighed i samme Stift; Sognepræsten til Tysnæs Præstegjæld i Bergens Stift, J. H. Wolff, til Sognepræst for Mangers Præstegjæld i samme Stift; Personel-Capellan for Leirdals Præstegjæld i Bergens Stift, S. G. Eastberg, til Sognepræst for Sands Menighed i Senjens Provstie, under Finmarkens Amt; Sognepræsten for Jørringsfjords Præstegjæld i Bergens Stift, A. Jalles, til Sognepræst for Tørvestad Menighed i Christiansands Stift; residerende Capellan for Evindviigs Præstegjæld i Bergens Stift, J. M. Daae, til Sognepræst for Fanse Præstegjæld i samme Stift; residerende Capellan for Melbals Præstegjæld i Trondhjems Stift, S. Schive, til Sognepræst for Lund og Flekkefjord Menigheder i Christiansands Stift; Personel-Capellan for Sneaaens Præstegjæld i Trondhjems Stift, F. C. Wolff, til residerende Capellan for Overhaldens Præstegjæld i samme Stift; Cand. Theol. A. F. Bøyesen til residerende Capellan for Baage Præstegjæld i Aggershuus Stift; Stads-Capitain og Kjøbmand i Stavanger, G. S. Kielland, udnævnt til Agent med Justitsraads Rang; Overmaaler og Veiermester i Trondhjem, Kammerraad L. Opholm, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sit Embed; Land Physicus og Hospitals-Læge i Stavanger, Doctor H. Munck, til Land Physicus i Budskeruds Amt; forrige Landfoged i Island,

land, N. M. Finne, til Byefoged og Byeskriver i Tønsberg og Holmestrand, under Aggershuus Stift; Sørenskriveren over Karmsund og Hæsbye i Christianssands Stift, J. S. Hansen, til Sørenskriver over Sundhordlehn i Bergens Stift, og Artillerie-Capitain samt Cand. Juris B. Manthey i hans Sted til Sørenskriver i Karmsund og Hæsbye; Procurator C. Olesen til Landstingshører og Skriver ved Hollands og Falslers Landsting.

Under Generalitetet: Den 25de November er Capitain ved det søndre sjælandſke Landværn-Regiment, Creve H. Wedel Jarlsberg, udgaaet af No. og ansat à la suite ved Regimentet; Oberst Lieutenant v. d. Osten, af det danske Liv-Regiment til Fods, udnævnt til Oberst af Infanteriet, og Oberst-Lieutenanterne r. Schrødersee, af det nordre-, og v. Sannes, af det søndre sjælandſke Landværn-Regiment, udnævnte til Oberster af Landværnnet; Lieutenant ved det syenske Landværn-Regiment, N. Niassussen, afgaaer; Capitain ved Dronningens Liv-Regiment til Fods, v. Niemann, forundt Majors Character af Infanteriet; Sergeant ved det kongelige Artillerie-Corps og Fyrværker ved Frederikssteens Fæstning, O. E. Wiggers, udnævnt til Materialsriver ved Christianssands Fæstning; H. E. G. H. Hedemann og E. Hedemann udnævnte til Kostcadetter ved Landcadet-Compagniet; Regiments-Quarteermester

ster Hlindt, ved Husar-Regimentet, fra 1ste Januar næstkommende af, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra dette hans Embede, og Fuldmægtig ved Generalitets- og Commissariats Collegiets 4de Departements-Contreir, Krigs-Cancellie-Secretair C. F. Rislstrup, udnævnt til Regiments-Quartiermester ved bemældte Regiment.

Under Admiralitetet: Den 18 November er Reserve-Chirurg J. M. Leverenz antaget til fast Over-Skibschirurg. Den 1ste December ere H. Fisser og C. L. Fisser antegnede som Indskrevne ved Søcadet-Corpsen.

Under Oekonomie- og Commerce-Collegium: Den 25 November har det behaget Hs. Majestæt allernaadigst at entledige Oberst-Lieutenant Erwald fra hans Embed som Finantsraad og andet Medlem af det kongelige Gouvernement i Trankebar; ligeledes i Naade at afskedige Oberst-Lieutenant Muhlendorff fra hans Post, som tredie Medlem af bemældte Gouvernement og fra hans Embeder i den kongelige Militærtjeneste i Trankebar; end videre har Hs. Majestæt forundt Regjeringsraad Schmidt den allerunderdanigst ansøgte Afsead fra hans Embeder som fjerde Medlem af Gouvernementet, Justitiarius og Auctionsdirecteur; til Finantsraad og tredie Medlem af Gouvernementet er udnævnt Kammer-

merraad og første Gouvernements-Secretair P. Hermannsen; til Justitiarius, fjerde Medlem og Auctions-directeur, Auditeuren ved Marine-Regimentet, M. C. Lindgreen; til første Gouvernements-Secretair, Notarius Publicus og Justits-Secretair, Secretair C. T. Boalth; til anden Gouvernements-Secretair, Regiments-Quarteermester M. Pore, som tillige vedbliver i sin Post, som Regiments-Quarteermester; til Kasserer og Material-Forvalter, Toldcontroleur J. Meinshardt, som ligeledes vedbliver i sin hidtil havte Tjeneste; til Tolder, hidtil værende Under-Bogholder J. Rosoed, som vedbliver sin Post, som Civil-, Gage og Consumptions-Skriver; til Bogholder og Revisor, den hidtil constituerede Bogholder J. Lindegaard; endelig har Hs. Majestæt behaget i Naade at afskedige Byfoged Borgen fra de ham hidtil anbefroede Embeder, og i hans Sted at udnævne Gouvernements-Fuldmægtig N. C. Bedege til Byfoged, Skisieforvalter, Bye- og Skisteskriver, Politimester, Foged og Auditeur.

Af denne Tidende udgives ugentligen eet Nummer, der forsendes med de ridende Poster til Norge, de danske Provindser og Hertugdømmene.